

ODSŁONIĆ TWARZ CHRYSTUSA

SZUKAM WAS

Podręcznik do religii dla klasy I gimnazjum

Wydawnictwo WAM • Księża Jezuici
Kraków 2011

© Wydawnictwo WAM, 2011

Podręcznik nr AZ-31-01/10-KR-1/11 do nauczania religii rzymskokatolickiej
na terenie całej Polski, z zachowaniem praw biskupów diecezjalnych,
przeznaczony dla klasy I gimnazjum, zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10.

Recenzenci

ks. prof. dr hab. Roman Murawski
ks. prof. dr hab. Piotr Tomasik

Recenzja literacka

dr Małgorzata Juda-Mieloch

Konsultanci

ks. Tomasz Homa SJ
ks. Tadeusz Nosek
bp Marek Mendyk

Zespół redakcyjny

ks. Władysław Kubik SJ (kierownik zespołu)
Teresa Czarnecka
ks. Grzegorz Łuszczak SJ
Maria Poniewierska

Zespół autorów

ks. Krzysztof Biel SJ
Teresa Czarnecka
Anna Duka
Małgorzata Juda-Mieloch
ks. Władysław Kubik SJ
ks. Grzegorz Łuszczak SJ
Maria Poniewierska

Ilustracje

Agata Kropiniewicz

Projekt okładki, opracowanie graficzne, łamanie

Tomasz Mieloch

Na okładce wykorzystano ilustrację z kartki
wydawnictwa Editions Médiaspaul.

Imprimatur

Kuria Metropolitalna w Krakowie
Bp Jan Zając, wikariusz generalny
Ks. Kazimierz Moskała, wicekanclerz
Ks. prof. dr hab. Tadeusz Panuś, cenzor
27 czerwca 2011 r., nr 1653/2011

ISBN 978-83-7505-766-9

WYDAWNICTWO WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków
tel. 12 62 93 200 • faks 12 42 95 003
e-mail: wam@wydawnictwowam.pl
www.wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255 • faks 12 43 03 210
e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA INTERNETOWA

tel. 12 62 93 260, 12 62 93 446-447
faks 12 62 93 261
e.wydawnictwowam.pl

Drukarnia Leyko – Kraków

Spis treści

Wstęp	5	31. Świadczenia o Jezusie.....	76
I. Ludzie pytają o Mnie	7	32. Ludzie Chrystusa.....	78
1. Bardziej prawdziwy czy inny?.....	8	33. Umiłował nas do końca	80
2. Rozumiesz, co mówię?.....	10	34. Zwycięzca śmierci	82
3. Masz odwagę pytać?	12	35. I my zmartwychwstaniemy	84
4. Czym jest wiara?	14	36. Ujrzymy siebie, jakimi jesteśmy	86
II. Mówię do was	17	37. Ku pełni życia z Nim.....	88
5. Jak Bóg daje się poznać?	18	VI. Jestem dla was	91
6. Biblioteka nad bibliotekami	20	38. Idźcie więc	92
7. Zrozumieć Pismo Święte – kontekst i znaczenie słowa.....	22	39. Ty jesteś skałą... ..	94
8. Zrozumieć Pismo Święte – środki stylistyczne	24	40. Kościół Chrystusowy jest jak.....	96
9. Jak czytać Pismo Święte?	26	41. Christianoi	98
10. Sens i pochodzenie świata.....	28	42. Idziemy trudną drogą	100
III. Dałem wam wszystko	31	43. Drogowskazy.....	102
11. Kim jest człowiek? Kim ja jestem?	32	44. Kościół w zmieniającym się świecie	104
12. Samowola człowieka	34	45. Czy dobro można narzucić?.....	106
13. Zazdrość, która zabija	36	46. Odpowiedzieć na potrzeby czasu.....	108
14. Obietnica nowej ludzkości.....	38	47. Zakochany w ubóstwie	110
15. Budowanie świata bez Boga.....	40	48. Jeden Kościół czy wiele Kościołów?.....	112
IV. Prowadziłem was	43	49. „Gdy Ewangelia dotarła do naszego narodu...”	114
16. Wyrusz w drogę.....	44	50. Myśląc „ojczyzna”	116
17. Zaufaj Mi	46	VII. Czekam na was	119
18. Bądź moim ludem.....	48	51. Do wyższych rzeczy jestem stworzony.	
19. Bóg naszych ojców	50	Św. Stanisław Kostka.....	120
20. Przywiodłem was do siebie	52	52. Odnaleźć się w doświadczeniu Maryi. Różaniec	122
21. Daję wam ziemię przymierza	54	53. Jesteśmy sobie potrzebni. Uroczystość	
22. Wołałeś mnie?	56	Wszystkich Świętych	124
23. Niech mnie broni Pan.....	58	54. Przychodzę do was. Rok liturgiczny.....	126
24. Odrzućcie zło uczynków waszych.....	62	55. Czekajcie na Mnie. Advent	128
25. Zagubionych – odszukam	64	56. Światłość w ciemności świeci. Uroczystość	
26. Poświęcić życie?	60	Narodzenia Pańskiego	130
V. Jestem z wami	67	57. Rekolekcje, czyli zacznij na nowo. Wielki post	132
27. Oczekiwanie na Zbawiciela.....	68	58. Radujcie się! Triduum Paschalne	134
28. Która uwierzyła.....	70	59. Niech zstąpi Duch Twój. Uroczystość	
29. Istniał naprawdę?.....	72	Zesłania Ducha Świętego	136
30. Skąd wiemy o Jezusie Chrystusie?	74	Kalendarium	138
		Słownik	139
		Źródła ikonograficzne.....	141

KRZYSIEK:

— Okropne. Że to jeszcze musi być w gimnazjum, nie Andrzej?

ANDRZEJ:

— No wiesz, Krzysiek... Przecież nie musisz chodzić, to nie jest lekcja obowiązkowa.

KRZYSIEK:

— Muszę. Rodzice mi każą. Już by matka mi dała, gdybym nie chciał chodzić! Ale do kościoła nie chodzę.

MONIKA:

— To znaczy, że na religię chodzisz tylko dlatego, że rodzice ci każą?

KRZYSIEK:

— Pewnie. Gdybym mógł, na pewno bym zrezygnował. A wy nie?

MONIKA:

— Nie. Mnie to interesuje. Nasz katecheta opowiadał naprawdę ciekawe rzeczy. A ty, Andrzej, co się tak zamyśliłeś?

ANDRZEJ:

— Bo ja chodzę i do kościoła, i na religię. Dzięki temu lepiej rozumiem Pismo Święte, naukę Kościoła, a nawet siebie.

Jak korzystać z podręcznika

Praca z podręcznikiem „Szukam was” ma ci pomóc w zdobywaniu umiejętności krytycznego myślenia i wyciągania wniosków. Dzięki temu ułatwi ci poszerzanie i porządkowanie poglądu na świat i życie – w świetle wiary Kościoła katolickiego. Wesprze cię w drodze do dojrzałości chrześcijańskiej, pomoże „odsłonić twarz Chrystusa”, czyli nawiązać z Nim osobistą relację. Tytuł podręcznika dla klasy I „Szukam was” wskazuje, że to Chrystus pragnie się spotkać z tobą. On pierwszy szuka człowieka.

Każda katecheza składa się z kilku tekstów, do których zostały opracowane różnorodne ćwiczenia (**Pytania i zadania**).

Hasłem **Jak sądzisz?** zostały oznaczone pytania i problemy do dyskusji.

Refleksja i modlitwa zawiera treści pomocne w rozważaniu najistotniejszych myśli katechezy.

Jeśli chcesz... to propozycja dla ciebie. Jeśli zastanawiasz się, jak pogłębić przyjaźń z Chrystusem i odpowiedzieć na Jego wezwanie do miłości, znajdziesz tu konkretne wskazówki do modlitwy i pracy nad sobą.

Masz wiadomość! to „wiedza w pigułce”.

Przy końcu każdego tematu znajdziesz wyjaśnienie terminów, które w tekstach zostały wyróżnione kolorem (**Słownik**).

Dlaczego chodzę na religię?

KRZYSIEK:

— Monika, jaka teraz lekcja?

MONIKA:

— Religia.

PYTANIA I ZADANIA

1. Na podstawie dialogu wymień powody uczęszczania na lekcje religii.
2. Wymień inne powody.
3. Wklej do zeszytu kartkę z wymaganiami i kryteriami ocen z religii. Daj ją jednemu z rodziców lub opiekunów do podpisu.

Refleksja i modlitwa

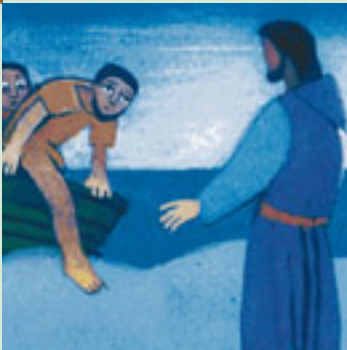
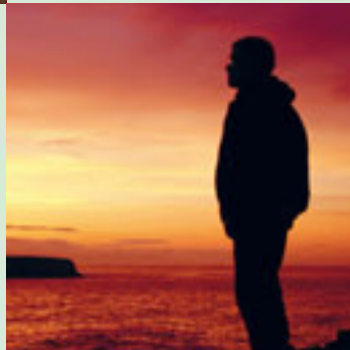
Dlaczego chodzisz na lekcje religii? Porównaj swoją motywację z argumentami Krzyśka, Moniki i Andrzeja.

W intencji dobrego roku szkolnego możecie odmówić w klasie modlitwę *Ojcze nasz*. Zatrzymajcie się na chwilę na osobistej refleksji po słowach: *święć się imię Twoje; przyjdź Królestwo Twoje; bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi*.

Jeśli chcesz...

Bóg jest blisko ciebie bez względu na to, czy o Nim pamiętasz. Jemu zależy na tobie! Poświęć w ciągu dnia lub wieczorem kilka chwil, aby skupić się na Jego obecności.

I. Ludzie pytają o Mnie

4 Czym jest wiara?

Zwątpienie

Pewien człowiek produkował sprzęt do wspinaczki. Klientów zawsze zapewniał o niezawodności swoich lin i haków. Aż kiedyś sam wybrał się w góry. Wcześniej długo oglądał liny. Wiedział, że od ich wytrzymałości będzie zależeć jego życie. Śmiało podjął wspinaczkę, lecz w momencie, kiedy miał już oderwać się od skały i zawisnąć nad przepaścią, zadrżał. „A jeśli lina nie wytrzyma?” – pomyślał. To była próba: teraz sam musiał zdecydować, czy ma zaufanie do solidności własnego sprzętu, czy wierzy w to, o czym tak gorąco przekonywał klientów.

Jeśli mówisz przyjacielowi: „Wierzę ci”, to znaczy, że mu ufasz. Ale gdyby od jego wierności zależało twoje życie, być może zadrżałbyś w obawie przed zdradą. A jeśli miałby w imię waszej przyjaźni narażać swoje życie, czy także wtedy nadal byś mu wierzył?

[Jezus] zaraz też przynaglił uczniów, żeby wsiedli do łodzi i wyprzedzili Go na drugi brzeg, zanim odprawi tłumy. Gdy to uczynił, wyszedł sam jeden na górę, aby się modlić. Wieczór zapadł, a On sam tam przebywał. Łódź zaś była już o wiele ►stadiów oddalona od brzegu, miotana falami, bo wiatr był przeciwny. Lecz o czwartej straży nocnej przyszedł do nich, krocząc po jeziorze. Uczniowie, zobaczywszy Go kroczącego po jeziorze, zlékli się, myśląc, że to zjawa, i ze strachu krzyknęli. Jezus zaraz przemówił do nich: „Odważy! To Ja jestem, nie bójcie się!”. Na to odezwał się Piotr: „Panie, jeśli to Ty jesteś, każ mi przyjść do siebie po wodzie!”. A On rzekł: „Przyjdź!”. Piotr wyszedł z łodzi i krocząc po wodzie, podszedł do Jezusa. Lecz na widok silnego wiatru uląkł się i gdy zaczął tonąć, krzyknął: „Panie, ratuj mnie!”. Jezus natychmiast wyciągnął rękę i chwycił go, mówiąc: „Czemu zwątpiłeś, człowiecze małej wiary?”.

Ewangelia według św. Mateusza 14, 22-31

Ewa Gorecka, Jezus kroczący po jeziorze, 2004

PYTANIA I ZADANIA

1. Podziel podane zdania na te, które dotyczą wiedzy, i te, które wyrażają wiarę. Podaj po dwa własne przykłady.

Chodzę do szkoły.

Dwa razy dwa równa się cztery.

Przyjaciel mnie nie okłamuje.

Ziemia nie jest płaska.

Moja babcia bardzo mnie kocha.

Jestem człowiekiem.

Piłka jest okrągła.

Jutro też będzie dzień.

Bóg jest dobry.

Dlaczego przy niektórych zdaniach miałeś wątpliwości, czy dotyczą wiedzy, czy wiary? Czym różni się wiedza i przekonanie od wiary?

2. Rysunki na stronie 14. żartobliwie pokazują, że ludzie nie mogliby funkcjonować w życiu prywatnym ani w społeczeństwie bez pewnej podstawowej wiary, wzajemnego zaufania. Dotyczy to także zdobywania wiedzy, a jeszcze bardziej związków między ludźmi. Podaj inne przykłady.

3. Przeczytaj tekst *Zwątpienie*. Podaj kilka wyrazów, które mają znaczenie przeciwne do tytułowego słowa. Co jest sprawdzianem wiary?

4. Narysuj „historię obrazkową” ilustrującą wydarzenie z Ewangelii według św. Mateusza.

ZADANIE DODATKOWE

Znajdź w Ewangelii według św. Mateusza trzy fragmenty, w których Jezus mówi o wierze. Streść je.

Jak sądzisz?

Co powiedziałbyś o człowieku, który uważa się za wierzącego, ale nie praktykuje modlitwy ani nie uczestniczy we Mszy Świętej? Albo spełnia praktyki, ale w życiu osobistym nie kieruje się wiarą?

SŁOWNIK

► **stadion** – grecka miara długości, równa około 185 m

Refleksja i modlitwa

Czasem czujemy się bezradni i przerażeni. Często dopiero w takich chwilach zwracamy się do Boga. A gdy wydaje nam się, że On nam nie pomaga, to mamy do Niego pretensje lub wąpimy w Jego miłość.

Być może zdarzy ci się kiedyś „zawisnąć na linie” wiary nad przepaścią cierpienia albo poczucia bezsensu lub „iść we mgłę zwątpienia”. Jednak jeśli wierzysz, to znaczy, że ufasz do końca.

Boże, oddaję Ci mój lęk i zwątpienie.
Obroń mnie przed strachem,
uspokój moje myśli i uczucia.
Proszę, bądź przy mnie,
napęlnij mnie swoim światłem i pokojem
jak ciszą po burzy.

Jeśli chcesz...

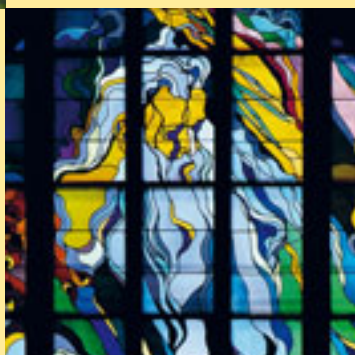
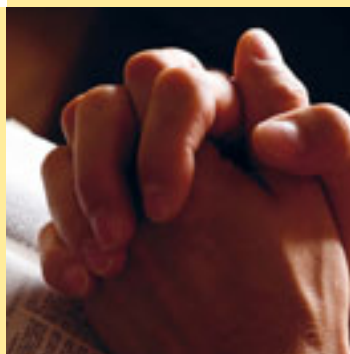
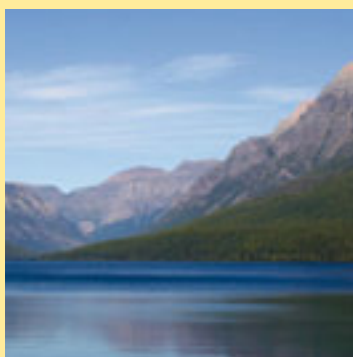

Pomyśl, kiedy nie liczysz się z Bogiem albo Mu nie ufasz. Dlaczego tak się dzieje? Powiedz o tym Bogu podczas modlitwy.

Masz wiadomość!

- ! Ludzie nie mogliby żyć w rodzinie, szkole, pracy, społeczeństwie bez wzajemnego zaufania, które jest podstawowym aktem wiary.
- W chrześcijaństwie wiara to całkowite zaufanie człowieka do Jezusa Chrystusa. Wyrazem wiary jest przede wszystkim osobista więź z Bogiem i czyny, a także uznanie prawd wiary i praktyki religijne (na podst. KKK 150).

II. Mówię do was

5

Jak Bóg daje się poznać?

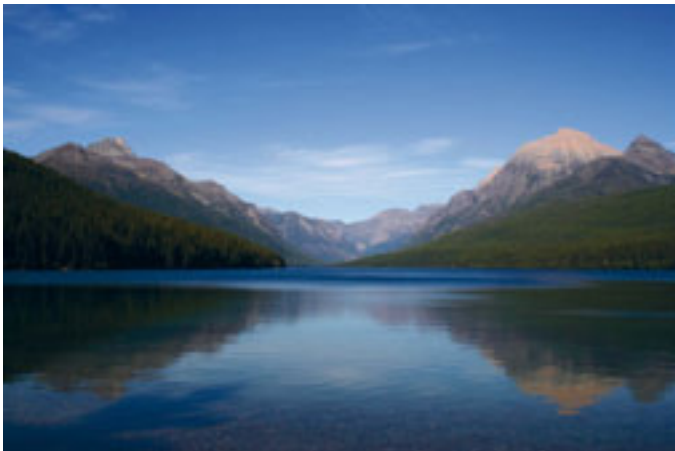

Odkryć własnym rozumem?

Głupi z natury są wszyscy ludzie, którzy nie poznali Boga; z dóbr widzialnych nie zdołali poznać Tego, który jest, patrząc na dzieła, nie poznali Twórcy, lecz ogień, wiatr, powietrze chyże, gwiazdy dokoła, rwącą wodę lub światła niebieskie uznali za bóstwa, które rządzą światem. [...] Bo z wielkości i piękna stworzeń poznaje się przez podobieństwo ich Sprawcę.

Księga Mądrości 13, 1-2. 5

Czy Bóg daje się poznać?

Nie byłoby nauki o Bogu, teologii, gdyby Bóg nie wkroczył w historię człowieka. On powołał Abrahama, działał w dziejach ludu wybranego i całego świata. Objawił się przez zdarzenia i ludzi, poprzez działanie oraz słowa. Dzięki temu człowiek nie tylko dowiedział się, że Bóg to nie ► **abstrakcyjna** istota, lecz żywa Osoba, ale też doświadczył Jego obecności i opieki. To doświadczenie zostało spisane w Piśmie Świętym.

Gdy mówimy, że Bóg objawił się w swoim słowie, nie mamy na myśli teorii na Jego temat. Przez swoje słowo Bóg nawiązuje dialog z człowiekiem, wzywa go do odpowiedzi i kształtuje jego życie.

Do dziś słowo Boże, którego słuchamy podczas liturgii i które czytamy podczas modlitwy, to działanie w nas Boga, który chce nas zbawić.

Prorok czy wróżbita?

Pośrednikiem czy interpretatorem Bożego objawienia jest wybrany przez Boga człowiek, który wiernie przekazuje innym Jego wolę. W historii byli to najpierw ► **patriarchowie**, Mojżesz i sędziowie, a potem mędrcy i prorocy.

Prorok nie przepowiada przyszłości jak wieszcz czy wróżbita, lecz zapowiada przyjście Mesjasza i zbawienie wszystkich ludzi. Dziś prorokiem można nazwać człowieka, który w osobistym kontakcie doświadczył żywego Boga i zaufał Jego miłości.

Prorok Izajasz,
figura Giuseppe Obiciego
na placu Hiszpańskim
w Rzymie, XIX w.

POWSTAWANIE PISMA ŚWIĘTEGO POD NATCNIENIEM DUCHA ŚWIĘTEGO

Natchnienie do działania towarzyszyło tym prorokom i przywódcom narodu wybranego, którzy działali zgodnie z zamysłem Boga.

Natchnienie do mówienia byli nim obdarzeni przede wszystkim prorocy i Apostołowie.

Natchnienie do pisania towarzyszyło tym, którzy spisali albo zredagowali słowo Boże. Dlatego Pismo Święte – Biblię – nazywamy Księgą natchnioną. Dzięki natchnieniu Bożemu Biblia jest słowem samego Boga wyrażonym ludzką mową.

PYTANIA I ZADANIA

1. Przeczytaj fragment Księgi Mądrości i powiedz, jak można poznać Boga.
2. Na podstawie tekstu *Czy Bóg daje się poznać?* odpowiedz na pytanie zawarte w tytule.
3. Wskaż zdania, które nie przeczy wyjaśnieniom zawartym w tekście *Prorok czy wróżbita?*.

Pośrednik objawienia nie musi wierzyć w Boga, wystarczy, że wiernie przekazuje Jego słowa. • Przekaziciel Bożego objawienia to człowiek, który doświadczył miłości Boga i zaufał Mu. • Prorok biblijny zapowiada zbawienie. • Między prorokiem biblijnym a wróżbitą nie ma żadnej różnicy.

4. Przeczytaj *Masz wiadomość!* i do określeń: **objawienie historyczne**, **objawienie spisane** dobrać odpowiednie fragmenty schematu *Powstawanie Pisma Świętego pod natchnieniem Ducha Świętego*. Stwórz w zeszyte nowy schemat. Weź pod uwagę objawienie naturalne i nadprzyrodzone.

ZADANIE DODATKOWE

Napisz, jak działał Duch Święty podczas powstawania Pisma Świętego. Skorzystaj ze schematu.

Refleksja i modlitwa

Czy znasz kogoś, kto kieruje się w życiu słowem Bożym, żyje Ewangelią?

Czy słuchasz słowa Bożego i postępujesz według niego?

Żywe [...] jest słowo Boże, skuteczne i ostrzejsze niż wszelki miecz obosieczny, przenikające aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, zdolne osądzić pragnienia i myśli serca.

List do Hebrajczyków 4, 12

Jak sądzisz?

Duch Święty działał w ludziach, a oni, dzięki Jego natchnieniu i swoim zdolnościom, „jako prawdziwi autorzy przekazali na piśmie to wszystko i tylko to, co On chciał” (KKK 106).

Czy istnieje różnica między natchnieniem pisarza biblijnego a natchnieniem każdego innego pisarza? Jeśli tak, to na czym ona polega?

Jeśli chcesz...

Przygotuj w domu specjalne miejsce na Pismo Święte: podstawkę, półkę lub stolik. Możesz także postawić obok specjalną lampkę, którą będziesz zapalać podczas modlitwy. Staraj się codziennie przeczytać i przemyśleć fragment Nowego Testamentu. Najlepiej zacząć od wybranej Ewangelii.

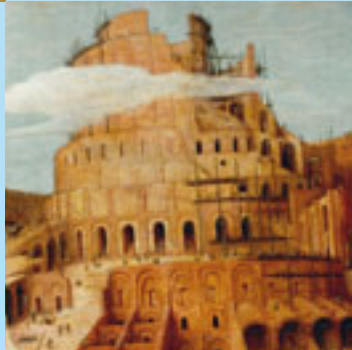
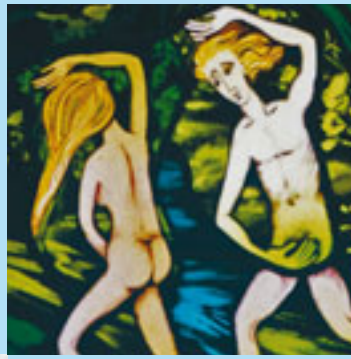
SŁOWNIK

- **abstrakcyjny** – tu: nierzeczywisty, nieistniejący naprawdę, lecz tylko wyobrażony, pomyślany
- **patriarchowie Izraela** – praojcowie Izraela. W ścisłym znaczeniu są nimi: Abraham, Izaak i Jakub, w szerszym – również dwunastu synów Jakuba

Masz wiadomość!

- **Objawienie naturalne** polega na tym, że Bóg daje się poznać przez świat stworzony.
- **Objawienie historyczne** to działanie Boga w dziejach ludu wybranego, w Jezusie Chrystusie i w czasach Apostołów.
 - **Objawienie spisane** to księgi Pisma Świętego, w których zawarte jest objawienie historyczne.
 - Objawienie historyczne i spisane jest działaniem Boga, które nazywamy Objawieniem nadprzyrodzonym.
 - Autorami Pisma Świętego są Bóg i ludzie, którzy je spisali i zredagowali.

**III. Dałem
wam wszystko**

Michał Anioł, *Stworzenie Adama*, fresk w Kaplicy Sykstyńskiej, 1510

Albowiem wszyscy ci, których prowadzi Duch Boży, są synami Bożymi. Nie otrzymaliście przecież ducha niewoli, by się znowu pogrążyć w bojaźni, ale otrzymaliście ducha przybrania za synów, w którym możemy wołać: „*Abba, Ojcze!*”. [...], jesteście dziećmi Bożymi. Jeżeli zaś jesteście dziećmi, to i dziedzicami: dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa; [...].

List do Rzymian 8, 14-15. 16b-17a

Będę szedł

Minęło pięćdziesiąt godzin od zniknięcia naszego kolegi podczas przelotu nad Andami. Była zima, a w zimie, jak mówili miejscowi piloci, Andy nigdy nie oddają ludzi. „Jeśli nawet wasz kolega wyszedł cało z katastrofy, to nie przeżył nocy. Kiedy noc napotka człowieka w górach, zamienia go w sopel lodu” – usłyszeliśmy. Przez pięć dni badaliśmy teren z samolotów, ale bez skutku. Straciliśmy wszelką nadzieję.

Wreszcie siódmego dnia, kiedy między jednym a drugim lotem jadłem obiad w restauracji, jakiś człowiek otworzył drzwi i krzyknął: „Wilhelm żyje!”.

Płakaliśmy i ściskaliśmy w ramionach zmarłychwstałego Wilhelma, który dokonał cudu. Skrajnie wycieńczony wyraził – i to były jego pierwsze zrozumiałe słowa – największą dumę człowieka: „Tego, co zrobiłem, nie dokonałoby żadne zwierzę”.

Później opowiedział nam o wypadku.

„Schwyliły mnie silne prądy powietrzne i po dwóch godzinach manewrowania musiałem wylądować. Kiedy wydostałem się z kabiny, wichura nie pozwoliła mi stanąć na nogi, wciąż mnie przewracała. Nie pozostawało mi nic innego, jak tylko wśliznąć się pod samolot i wykopać sobie legowisko w śniegu. Owinąłem się w worki pocztowe i przez czterdzieści osiem godzin czekałem, aż wiatr się uciszy. Wreszcie zacząłem iść. Szedłem pięć dni i cztery noce”.

Było ślisko, więc często upadał, ale od razu się podnosił, by nie zamienić się w kamień.

Gdy po upadku odpoczywał o minutę za długo, potem z trudem zmuszał do wysiłku sztywne z zimna mięśnie, żeby wstać. „W śniegu – mówił – człowiek traci instynkt samozachowawczy. Po dwóch, trzech dniach wędrówki pragnie tylko snu. I ja go pragnąłem. Ale powtarzałem sobie: «Moja żona myśli, że idę. Koledzy myślą, że idę. Wierzą we mnie. Będę bydlakiem, jeśli nie będę szedł»”.

I szedł. Ostrzem scyzoryka nacinał co dzień głębiej buty, żeby stopy, które marzły i puchły, mogły się w nich zmieścić. A wystarczyłoby mu tylko zamknąć oczy, aby zawrzeć pokój ze światem. Aby wymazać ze świata skały, lód, śnieg. Wystarczyłoby zamknąć powieki i nie byłoby już nic – ani upadków, ani palącego zimna, ani tego brzemienia życia na barkach, kiedy człowiek idzie jak wół, a życie ciąży bardziej niż zaprzęg. Ale stanąwszy na nogi, szedł...

na motywach opowiadania Antoine’a de Saint-Exupéry’ego *Koledzy*, ze zbioru: *Ziemia, planeta ludzi*

PYTANIA I ZADANIA

1. Z opisów stworzenia człowieka (z katechezy 10.) wybierz cytat, który mógłby być tytułem fresku Michała Anioła *Stworzenie Adama*. Uzasadnij swój wybór.
2. Korzystając z podanych poniżej informacji, wybierz właściwą interpretację opisu stworzenia Adama (z prochu ziemi) i Ewy (z żebra Adama).

Imię *Adam* wywodzi się od hebrajskiego słowa *adamah*, czyli „ziemia”. Być może ma także związek ze słowem sumeryjskim *ada-mu*, czyli „mój ojciec”.

Imię *Ewa* oznacza „dająca życie”, czyli „matka”.

Biblijne „kość z kości mojej” jest uznaniem pokrewieństwa i znaczy „tej samej natury, równy mnie”.

Obraz: ulepienie Adama z prochu ziemi. Znaczenie:

A. Biblia mówi, w jaki sposób powstał człowiek: Bóg ulepił go z ziemi. Potem w ulepioną postać tchnął duszę.

B. Biblia nie mówi, w jaki sposób powstał człowiek, ale że został stworzony przez Boga i jest częścią świata. Bóg obdarzył ludzi płodnością.

C. Pierwszy człowiek powstał z prochu ziemi, ale następni ludzie nie zostali stworzeni przez Boga: rodzili się z Adama i Ewy.

Obraz: Stworzenie kobiety (Ewy) z żebra mężczyzny (Adama). Znaczenie:

A. Bóg chciał, by kobieta była związana z mężczyzną ciałem, dlatego stworzył ją z kawałka Adama – żebra.

B. Kobieta nie jest równa mężczyźnie, bo powstała z jego żebra.

C. Kobieta jest równa godnością mężczyźnie. Podobnie jak on jest człowiekiem stworzonym przez Boga.

3. Co dało siłę do pokonania przeciwności bohaterowi opowiadania pt. *Będę szedł?*
4. Na czym polega niezwykła godność człowieka w świetle fragmentu *Listu do Rzymian*?

Refleksja i modlitwa

Człowiek jest słaby i kruchy, a jednocześnie ma w sobie wielkość i niezwykłą godność, bo jest obrazem samego Boga.

Boże, stworzyłeś mnie z miłości na swój obraz i podobieństwo. Zaprosiłeś mnie do udziału w Twoim życiu. Dla mojego zbawienia oddałeś swego jedynego Syna. Bądź uwielbiony. Amen.

ZADANIE DODATKOWE

W grupach wykonajcie plakat lub gazetkę na temat: *Odpowiedzialność człowieka za stworzoną przez Boga przyrodę*. Wykorzystajcie cytaty biblijne.

Jak sądzisz?

Standardowy test dla kandydatów na astronautów zawiera pytanie: „Kim jesteś?”. Należy podać dwadzieścia odpowiedzi. Podobno kilka pierwszych odpowiedzi jest łatwych, ale następne stają się coraz trudniejsze. Postaw sobie pytanie: „Kim jestem?”. Ilu odpowiedzi potrafisz udzielić? Dlaczego wybrałeś właśnie te, a nie inne?

Jeśli chcesz...

Zapisuj w zeszycie *Mysli* cytaty (np. z przeczytanych lektur lub obejrzanych filmów), które zrobiły na tobie wrażenie i mogą stać się dla ciebie wskazówką do pracy nad sobą.

Masz wiadomość!

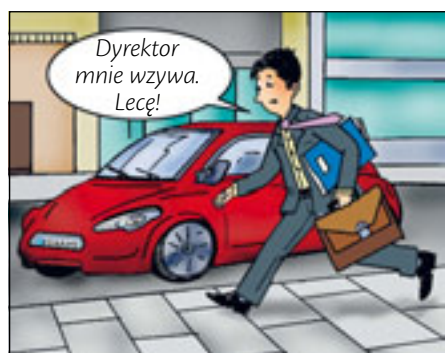

- Człowiek jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże: jest istotą wolną i rozumną, posiada nieśmiertelną duszę,
- ale przede wszystkim jest zdolny do miłości.
- Bóg wszystko stworzył dla człowieka, by był szczęśliwy i Go kochał.
- Kobieta i mężczyzna mają taką samą godność: są równi jako osoby.

IV. Prowadziłem was

16 Wyrusz w drogę

Ur w ziemi chaldejskiej

Był taki czas, kiedy ludzie
nie przestawali wędrować.
Otoczeni stadami szli tam, gdzie ich wołał urodzaj:
tam, gdzie ziemia jak żyzna matka
zdolna była wykarmić zwierzęta,
tam i człowiek rozbijał namioty,
zaczynał mieszkac.

bl. Jan Paweł II, *Tryptyk rzymski*

Pan rzekł do Abrahama: „Wydź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukażę. Uczynię bowiem z ciebie wielki naród, będę ci błogosławił i twoje imię rozślą się [...]. Przez ciebie będą otrzymywały błogosławieństwo ludy całej ziemi”. Abram udał się w drogę, jak mu Pan rozkazał, [do Kanaanu]. I poleciwszy Abramowi wyjść z namiotu, [Pan rzekł]: „Spójrz na niebo i policz gwiazdy, jeśli zdołasz to uczynić”; potem dodał: „Tak liczne będzie twoje potomstwo”. Abram uwierzył i Pan poczytał mu to za zasługę. [...] Bóg tak do niego mówił: „[...] Nie będziesz więc odtąd nazywał się Abram, lecz imię twoje będzie Abraham, bo uczynię ciebie ojcem mnóstwa narodów [...] i pochodzić będą od ciebie królowie. Przymierze moje, które zawieram pomiędzy Mną a tobą oraz twoim potomstwem, będzie trwało przez pokolenia jako przymierze wieczne”.

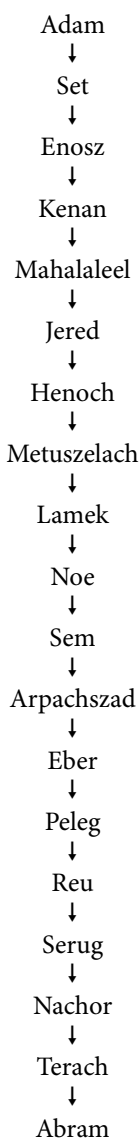
Księga Rodzaju 12, 1-2a. 3b-4a; 15, 5-6; 17, 3b. 5. 6b-7a

Początek historii Boga z Jego ludem

Biblijne opowiadania o patriarchach zawierają między innymi genealogię ► **protoplasty** ludu Izraela, Abrahama. Jego rodowód jest wyprowadzony od Seta, syna Adama. W ten sposób Biblia obrazowo ukazuje związek Izraela z Bogiem – Stwórcą świata. Bóg objawił się Abramowi, wezwał go do opuszczenia rodzinnej ziemi i wędrówki do nieznanego kraju oraz obiecał, że Abram da początek ludowi, który będzie Mu szczególnie bliiski. Od jego wiary zawisła wówczas przyszłość i rozwój Bożego planu odkupienia człowieka.

Dzieje Abrahama i późniejszych patriarchów nawiązują do konkretnych wydarzeń, ale należą do historii zbawienia. Nie jest to historia w sensie naukowym, czyli obiektywny opis faktów i wydarzeń, lecz ukazanie zbawczego działania Boga w dziejach ludzkości. Autorzy biblijni interpretują przeszłość, by w jej świetle zrozumieć prawdy ponadczasowe, czyli ważne dla człowieka w każdej epoce. Mamy tu więc do czynienia z literaturą mądrościową. Biblia przypomina Izraelowi, że jest ludem wybranym, o który Bóg się troszczy. Wzywa go też do wierności „Bogu ojców”.

Genealogia Abrahama:

ZADANIE DODATKOWE

Wyobraź rysunkami przykłady „wezwania” i „wędrówki” mające związek z życiem gimnazjalistów.

Jak sądzisz?

„Abram uwierzył i Pan poczytał mu to za zasługę”. Jak myślisz, czy Abram miał wątpliwości, podejmując decyzję o wyruszeniu z ziemi rodzinnej w nieznaną? Czy łatwo było mu uwierzyć w obietnice Boga? Zanim odpowiesz, zgromadź argumenty za i przeciw.

Refleksja i modlitwa

Abraham wędrował ku ziemi, którą przyrzekł mu Bóg. Jednak nie tylko Kanaan jest Ziemią Obiecaną. Wszyscy wierzący zmierzają wraz z Abrahamem do jeszcze innej „ziemi obiecanej”, która przekracza wszelkie ludzkie wyobrażenia. Droga do tej „nowej ziemi” prowadzi przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Podnieś mnie, Jezu, i prowadź do Ojca.
Zanurz mnie w wodzie Jego miłosierdzia. Amen.

Jeśli chcesz...

Bóg nie wymaga rzeczy niemożliwych, ale takie rzeczy nam obiecuje. Czy znalazłeś się kiedyś w sytuacji, która wydawała ci się beznadziejna? Nie wiedziałeś, co robić? Albo bałeś się, że podejmiesz błędną decyzję? Może zrobiłeś coś tak złego, że straciłeś wiarę w siebie i powrót do Boga?

Właśnie wtedy, gdy patrząc po ludzku, nie ma dobrego wyjścia, Bóg czeka, byś Mu zaufał jak Abraham. Wzywa cię do rzeczy trudnych, ale możliwych do osiągnięcia z Jego pomocą.

Napisz o takiej sytuacji w zeszycie *Myśli* i módl się, byś umiał zaufać Jezusowi Chrystusowi.

PYTANIA I ZADANIA

1. Podaj przykłady ukazujące ludzkie życie jako wędrówkę i odpowiedź na wezwanie. Jak odpowie na pytania z ostatniego rysunku na s. 44 człowiek wierzący? Czy taką odpowiedź można przypisać każdej postaci z rysunków?
2. Na podstawie fragmentu *Tryptyku rzymskiego* powiedz, co było wezwaniem do wędrówki dla ludów w czasach Abrahama. W świetle fragmentu Księgi Rodzaju powiedz, czy Abram opuścił ziemię rodzinną z tych samych powodów.
3. Która z obietnic Bożych przedstawia Boga Abrahama jako Boga wszystkich ludzi?
4. Na podstawie tekstu *Początek historii Boga z Jego ludem* i *Masz wiadomość!* odpowiedz, jaka jest różnica między historią jako nauką a biblijnymi dziejami patriarchów.

Jaki był cel spisania tych dziejów? Jakie znaczenie ma biblijna genealogia patriarchów?

SŁOWNIK

► **protoplasta** – założyciel rodu

Masz wiadomość!

- Historia patriarchów obejmuje opowiadania, anegdoty i nowele połączone w jeden biblijny przekaz o początkach ludu wybranego.
- Abraham, pierwotnie Abram, był pierwszym patriarchą Izraela. Pochodził z koczowniczego szczepu, które czciło wielu bogów. Na wezwanie Boga Abram opuścił Ur (albo Charan) i udał się do obiecanej ziemi Kanaan. Podczas wędrówki poznawał jedynego Boga i wypełniał Jego wolę. Bóg obiecał mu liczne potomstwo i dwukrotnie zawarł z nim przymierze. Na znak przymierza Abram otrzymał od Boga nowe imię (Abraham znaczy „ojciec wielu narodów”) oraz poddał się obrzezaniu. Zmarł w późnej starości, a jego długie życie było znakiem błogosławieństwa Bożego.

V.
Jestem z wami

27 Oczekiwanie na Zbawiciela

Czekanie na Mesjasza

Prorocy Starego Testamentu wielokrotnie zapowiadali przyjście Mesjasza, czyli Zbawiciela świata, który miał pochodzić z ludu Izraela. W odróżnieniu od założycieli innych religii (Buddy, Konfucjusza, Mahometa), którzy pojawili się przez nikogo nieoczekiwani, Mesjasza lud wybrany wypatrywał przez co najmniej dwanaście wieków. Z tym wysłannikiem i przedstawicielem Boga Żydzi wiązali nadzieję, że będzie twórcą królestwa Bożego, królem wszystkich ludów świata. Na całej ziemi miały zapanować już na zawsze sprawiedliwość, pokój i szczęście. W czasach Jezusa panowało błędne wyobrażenie Mesjasza jako doczesnego władcy, wyzwoliciela Izraela spod panowania rzymskiego. Kiedy On przyszedł, okazało się jednak, że Jego królestwo nie ma charakteru politycznego, lecz duchowy, że dotyczy nie tylko Żydów, ale całego świata, a drogą do niego nie jest siła, lecz posłuszeństwo Bogu i miłość aż do śmierci.

Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców [naszych] przez proroków, a w tych ostatnich dniach przemówił do nas przez Syna. Jego to ustanowił dziedzicem wszystkich rzeczy, przez Niego też stworzył wszechświat. Ten [Syn], który jest odbłaskiem Jego chwały i odbiciem Jego istoty, podtrzymuje wszystko słowem swej potęgi, a dokonawszy oczyszczenia z grzechów, zasiadł po prawicy Majestatu na wysokościach.

List do Hebrajczyków 1, 1-3

Gdy jednak nadeszła pełnia czasu, zesłał Bóg Syna swego, zrodzonego z niewiasty, zrodzonego pod Prawem, aby wykupił tych, którzy podlegali Prawu, abyśmy mogli otrzymać przybrane synostwo.

List św. Pawła Apostoła do Galatów 4, 4-5

Fresk w Bazylice Przemienienia Pańskiego, Góra Tabor, Izrael

Jezus ukryty

Ludzie „dobrze wychowani”, „kulturalni”, nie rozmawiają o Jezusie. Podobnie jak choroba czy śmierć, Jezus jest dla nich tematem niezręcznym, kłóci się z dobrym smakiem i gasi wytworną konwersację. Zbyt często Nazarejczyk był ukazywany jako sentymentalny młodzieniec z długimi włosami blond i niebieskimi oczami. Ileż razy z okazji Pierwszej Komunii mówiło się o „Bozi, która przychodzi do serduszka”. Trudno się więc dziwić, że Jego imię w wielu wywołuje mdłości i jest traktowane jako ► **tabu**.

Są tacy, którzy mając dyplomy z historii, nie otarli się nawet o sprawę istnienia tajemniczego żydowskiego cieśli, który rozdarł dzieje na dwie części: historię *przed* Jezusem Chrystusem i *po* Jezusie Chrystusie. Zadziwiające: odmierzenie czasu kończy się na Nim i od Niego zaczyna się na nowo. A tymczasem On jest jakby ukryty. Puszczą się Go w niepamięć albo uważa za rzecz oklepaną czy nieważną. A przecież w całych ludzkich dziejach tylko Jemu przypisano imię samego Boga. Człowieka nazwano Bogiem! Do tego niesłychanego skandalu ludzie się po prostu przyzwyczaili.

na podstawie: Vittorio Messori, *Opinie o Jezusie*

PYTANIA I ZADANIA

- Na podstawie tekstu *Czekanie na Mesjasza* odpowiedz:
 - Czym Jezus różni się od innych założycieli religii?
 - Czym różniło się wyobrażenie Izraelitów o Mesjaszu od prawdziwego Zbawiciela?
- Przeczytaj teksty Pisma Świętego i napisz, co oznaczają wyrażenia „dni ostateczne” i „pełnia czasu”. Jak święty Paweł określa zbawienie, które przyniósł ludziom Boży Syn?
- Na podstawie tekstu *Jezus ukryty* i rysunków odpowiedz, co oznacza ukrycie Jezusa dzisiaj.
- Ułóż chronologicznie następujące wydarzenia:

Nasze miejsce w historii zbawienia

- Bóg powołuje Mojżesza i wyprowadza lud wybrany z niewoli egipskiej.
- Kościół dzisiaj to my, klasa I Gimnazjum w
- Bóg działa w Kościele, prowadząc nowy lud Boży do siebie.
- Ludzie odwracają się od Boga (grzech pierworodny).
- Bóg zawiera na górze Synaj przymierze z ludem wybranym.
- Zostają spisane Ewangelie. Powstają także inne pisma Nowego Testamentu.
- Jezus zmartwychwstaje.
- Bóg stwarza niebo i ziemię oraz człowieka.
- Jezus ponosi śmierć na krzyżu (ofiara krwawa).
- Jezus przyjmuje od Jana chrzest w Jordanie i zostaje namaszczone Duchem Świętym.

- Apostołowie otrzymują Ducha Świętego: Kościół zostaje ukazany światu.
- Jezus ustanawia Eucharystię (ofiara bezkrwawa).
- Bóg objawia się Abramowi i powołuje go, by rozpocząć dzieło zbawienia.
- Chrystus ukazuje się kobietom oraz uczniom, a potem wstępuje do nieba.
- Jezus rodzi się w Betlejem z Maryi Dziewicy.
- Bóg działa w ludzie wybranym i przez proroków zapowiada Mesjasza.
- Jezus z Nazaretu głosi nadejście królowania Boga: naucza i czyni cuda.

ZADANIE DODATKOWE

O jakie fakty uzupełniłbyś chronologiczny spis wydarzeń zawartych w zadaniu 4.: *Nasze miejsce w historii zbawienia*?

Jak sądzisz?

Zbawiciel narodził się w Izraelu ponad dwa tysiące lat temu. Czy Jego misja w naszych czasach spełniłaby się inaczej?

Refleksja i modlitwa

Jezus jest Mesjaszem, Zbawicielem wszystkich. Ale Jego królestwo nie jest z tego świata i nikomu nie narzuca się siłą. Jest darem, który można przyjąć tylko na drodze wolnej decyzji.

Panie Jezu, wierzę, że Ty jesteś oczekiwanym Mesjaszem i masz moc uwolnić nas od zła. Proszę Cię, bądź moim Zbawicielem, pomóż mi kierować swoim życiem. Bądź przy mnie i prowadź mnie do Ojca.

Jeśli chcesz...

Wybierz znak chrześcijański, który będziesz nosił jako wyraz swojej wiary w Jezusa Chrystusa.

SŁOWNIK

► **tabu** – tutaj: temat zakazany w rozmowie

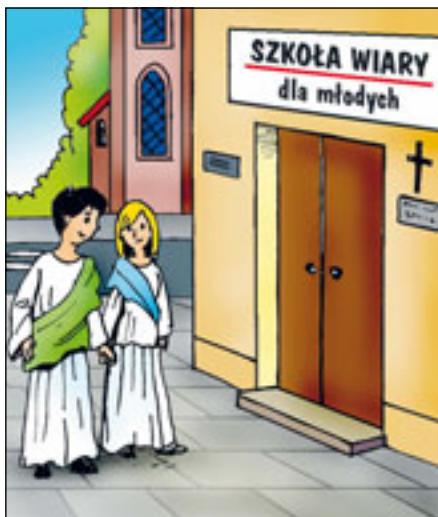
Masz wiadomość!

- Jezus jest Chrystusem, czyli zapowiadany przez proroków Mesjaszem, Synem Bożym posłanym przez Ojca, by zbawić świat.
- Wcielenie i narodziny Jezusa zapoczątkowały „pełnię czasu”. Jest to centralny moment w Bożym planie zbawienia i w historii ludzkości.

VI.
Jestem dla was

Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem.

Ewangelia według św. Mateusza 28, 19-20a

„[...] gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami w Jeruzalem i w całej Judei, i w Samarii, i aż po krańce ziemi” [...].

Kiedy nadszedł wreszcie dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wichru, i nappełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też jakby języki ognia, które się rozdzielały, i na każdym z nich spoczął [jeden]. I wszyscy zostali napelnieni Duchem Świętym [...].

Dzieje Apostolskie 1, 8; 2, 1-4a

Ludwik Carracci, Nawrócenie św. Pawła, 1587/88

Początek drogi Kościoła

Wspólnota, która wraz z Maryją trwała na modlitwie, otrzymała moc Ducha Świętego zapowiedzianego przez Jezusa. Ześłanie Ducha Świętego wieńczy proces rodzenia się Kościoła. Wcześniejsze etapy tego procesu to: ustanowienie Eucharystii, śmierć Jezusa na krzyżu, zmartwychwstanie i wniebowstąpienie. Młody Kościół, silny mocą Ducha Świętego, wyszedł na spotkanie nowych ludzi i nowych czasów, by nieść światu Dobrą Nowinę. Początek tej drogi wiódł przez prześladowania i wielkie nawrócenia, a został opowiedziany w Dziejach Apostolskich. Dzięki tej księdze poznajemy takie postaci, jak św. Szczepan – pierwszy świadek-męczennik i św. Paweł – najpierw gorliwy prześladowca uczniów Chrystusa, potem niestrudzony apostoł narodów.

na podstawie: ks. Tomasz Jelonek, *Biblijna historia zbawienia*

Biada mi!

W misji otrzymanej od Chrystusa, Kościół musi być niestrudzony. Musi być pokorny i mężny, tak jak sam Chrystus i tak jak Jego

apostołowie. Nawet gdy napotyka sprzeciwy, gdy bywa oskarżany na różne sposoby [...], nie może się zniechęcać. Przede wszystkim zaś nie może zaprzestać głoszenia Ewangelii. Już św. Paweł był tego świadom, gdy pisał do swojego ucznia: „Głoś naukę, nstawaj w porę i nie w porę, wykazuj błąd, napominaj, podnoś na duchu z całą cierpliwością w każdym nauczaniu” (2 Tm 4, 2). Skąd się bierze ten wewnętrzny nakaz, o którego mocy świadczą inne słowa Pawłowe: „Biada mi bowiem, gdybym nie głosił Ewangelii!” (1 Kor 9, 16)? To jasne! Bierze się on z tej świadomości, że nie zostało nam dane żadne imię pod niebem, w którym by ludzie mogli być zbawieni, tylko to jedno: Chrystus.

bl. Jan Paweł II, *Pamięć i tożsamość* (fragment)

Bóg nas potrzebuje

Paweł siedział z kartką na szyi. Na kartce miał nabazgrane flamastrami: „Szukam człowieka”. Był studentem filozofii. Mówił, że rozumowo wszystko ma przemyślane, ale zazdrości nam wiary.

Kamil oznajmił, że do niczego go nie przekonamy, bo jest ► **agnostyk**iem. Po kilku minutach rozmowy prosił o modlitwę, bo pragnie wierzyć i posiadać to szczęście, jakie z nas emanuje. Ono go przekonało, że nie udajemy.

Rudy z daleka krzyczał, że jest satanistą, że całe życie odwracał krzyże na cmentarzach i powinniśmy się go bać. Minęła chwila, a on już płakał i pytał, co „bierzemy”, bo przecież na trzeźwo nie można być szczęśliwym.

Michał nie wiedział, co się dzieje. Rozsypał się jego obraz Bogatyry, który odebrał mu dzieciństwo. Siedział długo, patrząc w jeden punkt, potem wylał na głowę butelkę wody i poszedł.

Nie wiem, co się z nimi wszystkimi teraz dzieje. Podobno z ewangelizacją jest jak z sadzeniem drzew – nie ma pewności, że będziemy patrzeć na dojrzewanie owoców. Pewne jest tylko to, że Bóg potrzebuje nas i naszych ust, by mówić do tych zagubionych, zranionych i wpłątanych w chore schematy ludzi; by oczyszczać Jego karykaturalny obraz ► **lansowany** przez świat. Potrzebuje naszych ramion, by tulić tych, którzy może nigdy nie czuli czystej, bezwarunkowej miłości – Bożej miłości, którą zobowiązani jesteśmy przekazywać dalej.

Justyna (studentka psychologii)

Świadectwa uczestników ewangelizacji
na Przystanku Jezus; źródło: <http://www.mozaika.oblaci.pl>

PYTANIA I ZADANIA

1. Przeczytaj fragmenty Pisma Świętego oraz tekst *Początek drogi Kościoła* i powiedz, czym dziełem jest Kościół. Na czym polega jego misja?
2. O jakich etapach powstawania Kościoła mówi tekst *Początek drogi Kościoła*?
3. Na podstawie tekstów *Biada mi!* oraz *Bóg nas potrzebuje* odpowiedz na pytanie, kto jest w Kościele posłany, aby głosić Dobrą Nowinę. Napisz, jaka jest misja Kościoła oraz wypisz jego cechy.
4. Na podstawie tej katechezy i wiadomości ze szkoły podstawowej napisz notatkę o nawróceniu i działalności apostołowskiej św. Pawła (Apostoła). Przeczytaj Dzieje Apostolskie 9, 1-22. Czym różni się opis nawrócenia św. Pawła od obrazu na s. 92?

ZADANIE DODATKOWE

Korzystając z Internetu (np.: ekai.pl/serwis, mateusz.pl, opoka.org.pl, deon.pl) opracuj komunikat o prześladowaniach chrześcijan we współczesnym świecie.

Jak sądzisz?

Czy Pawłowe słowa „Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii!” dotyczą tylko księży?

Refleksja i modlitwa

Życie z entuzjazmem, z radością, ale przede wszystkim z poczuciem odpowiedzialności. Jesteście młodzieżą Kościoła. Posyłam Was zatem z wielką misją ewangelizowania chłopców i dziewcząt, którzy błądzą na tym świecie niczym owce bez pasterza. Bądźcie apostołami młodzieży. Zaproście ją do pójścia z wami, do zakosztowania waszego własnego doświadczenia wiary, nadziei i miłości; do spotkania Jezusa, aby czuć się prawdziwie miłosiernym, przyjętym, z pełnią możliwości zrealizowania się. Niechaj także oni odkryją pewne drogi przykazań, a podążając nimi, dotrą do Boga.

Benedykt XVI, *Przemówienie podczas spotkania z młodzieżą brazylijską*, Sao Paulo, 10 V 2007

Pomóż mi, Panie, stać się Twoim apostołem!

Jeśli chcesz...

Napisz w zeszycie *Mysli*, za co cenisz swój Kościół, a co cię w nim boli. Pomódl się w intencji Kościoła, pamiętając, że ty także jesteś jego częścią.

SŁOWNIK

- **agnostyk** – gr. *agnostos* niepoznawalny – ktoś, kto wątpi w możliwość dowiedzenia się, czy Bóg istnieje, czy nie
- **lansować** – popierać, reklamować, wprowadzać modę

Masz wiadomość!

- ! Kościół został zapowiedziany i przygotowany w Starym Przymierzu, założony przez Jezusa Chrystusa, urzeczywistniony przez Jego Krzyż i zmartwychwstanie, a ukazany jako tajemnica zbawienia przez Ducha Świętego.
- Kościół jest wspólnotą ochrzczonych posłaną do głoszenia zbawienia całemu światu. Stanowi załazek i początek Królestwa Bożego na ziemi (por. KKK 768).
- Kościół jest misyjny, bo został posłany przez Chrystusa, żeby wszystkim ludziom nieść Dobrą Nowinę o szczęściu wiecznym. Kościół wypełnia swoją misję dzięki darom Ducha Świętego.